

ANNOTATIO

IN

EURIPIDIS MEDEAM

EX RECENSIONE RIC. PORSONI.

IN ea Argumenti parte quam primus edidit Brunckius, vulgo legitur, Τὸ δράμα δοκεῖ ὑποβαλέσθαι, γενναιοφρόνως διασκευάσας, ὡς Δικαίταρχός τε περὶ τοῦ Ἑλλάδος βίου, καὶ Ἀριστοτέλης ἐν ὑπομνήμασι. In voce γενναιοφρόνως latere putat Beckius ὁ Σικυώνιος Νεόφρων. Cujus suspicio si vera est, non Euripides Neophronem, sed Neophro Euripidem imitatus est. Sed vix operæ pretium fuit poëtam pæne ignotum furti literarii insimulare, nec dubito quin contrariam sententiam exprimere voluerit grammaticus, tragicum scilicet omnium ferme nobilissimum alienam fabulam sibi supposuisse. Eadem tradit Suidas, cujus verba sunt: Νεόφρων, ἢ Νεοφῶν, Σικυώνιος, τραγικός, οὗ φασιν εἶναι τὴν Εὐριπίδου Μήδειαν. Pergit dicere, Neophronem παιδαγωγὸς καὶ οἰκετῶν βάσανον primum in scena exhibuisse. Quod verum esse non potest, nisi Euripide antiquior fuit, apud quem haud semel inducitur παιδαγωγός. Quod addit Suidas, Neophronem, quod familiariter cum Callisthene viveret, Alexandri jussu simul cum eo necatum esse, neque cum superioribus ejus verbis conciliari potest, neque multa fide dignum mihi videtur. Nam, ut ad Aristophanis Ach. 10. p. 114. jam monui, idem grammaticus Pherecratem veteris comœdiæ poëtam cum Alexandro militasse ait. Qui cum fabulam Ἀγρίους annis LXV. ante Alexandrum natum docuisset¹, non nisi extrema ætate eum infantem puerum videre, nedum post Philippi obitum in Asia cum eo militare potuit. Adde quod in v. Καλλισθένης non Neophronem, sed Nearchum, ipsum quoque tragicum, neque ab alio quoquam memoratum, cum Callisthene interfectum esse narrat

1. Corsinus Fast. Att. Ol. LXXXIX. 4. CVI. 1.

2 *Annotatio in Euripidis Medeam.*

Suidas. Revertor ad argumenti verba, ubi *παρὰ Νεόφρονος διασκευάσεως*, quod vereor ut satis intelligam, pro *γενναιοφρόνος διασκευάσας* dedit Matthiæ. Lego, *Τὸ δράμα δοκεῖ ὑποβαλέσθαι (ὁ Εὐριπίδης scilicet), τὴν Νεόφρονος (Μήδειαν) διασκευάσας*. Pauca quæ e Neophronis Medea hodie supersunt fragmenta, hanc accusationem neque diluunt neque confirmant. Equidem credam Euripidem potius fabulæ œconomiam personarumque mores, quam verba aut sententias a Neophrone mutuatum esse.

Præter Neophronem et Euripidem, Medeam docuerunt Dicaeogenes, Diogenes, aliique. Apud Stobæum *Serm. LXXVIII. p. 453 = 333.* legitur cum lemmate *Euripidis in Medea, τὸ θρέψαι δ' ἐν βροτοῖσι πολλάκις | πλείω πορίζει φίλτρα τοῦ φύσαι τέκνα*. Quæ verba in Euripidis Medea non reperiuntur. Sed codex Stobæi Parisiensis, teste Brunckio ad *Med.* p. 400. lemma habet *βίотου ἐκ Μηδείας*. Quod si scisset Jo. Alb. Fabricius, tragicorum catalogum *Bioti* vel potius *Βαοτι* nomine auctiorem proculdubio edidisset. Latere sub hoc *βίотου* suspicior verba *διονυσίου τυράννου* compendio scripta *διο. τυ.* Dionysii tragœdiis haud raro utitur Stobæus. *Serm. XCVIII. p. 531 = 407.* Dionysii tribuitur, *Εἰ δ' ἀξίους σοι μηδὲν ἀλγεῖόν ποτε | μηδὲν ἔσσεσθαι, μακαρίως ἔχεις φρενῶν. | θεῶν γὰρ ἔξιν βίотον, οὐ θνητῶν, δοκεῖς*. Ita Gesnerus, qui hoc fragmentum a Trincavellò omissum primus edidit. Grotius *μηδὲν ἐν ἔσσεσθαι* dedit, quod post *μηδὲν ἀλγεῖόν ποτε* stare non potest. Idem dicendum est de *μηδέποτ' ἔσσεσθαι*. Legendum, ut alibi declaravi, *Μήδει', ἔσσεσθαι*. Legendum etiam *μη' δει* pro *μηδὲν* apud Aristophanem *Eccl. 939.* Titulus hujus fragmenti apud Gesnerum est *Dionysii Tyranni*, apud Grotium *Dionysius Tyrannus Alcmena*. In nomine fabulæ erratum esse res ipsa indicat. *Serm. CV. p. 560 = 431.* legitur alterum Dionysii fragmentum, *Θνητῶν δὲ μηδεὶς μηδὲν ὄλβιον ποτε | κρίνη, πρὶν αὐτὸν εὖ τελευτήσαντ' ἴδη. | ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ τὸν θανόντ' ἐπαινέσαι*. Quibus verbis fabulæ nomen *Leda* in utraque editione adscriptum est. Cum hoc argumentum comicum potius quam tragicum fuisse videatur, neque non suspicari literas *ΛΗΔ.* et *ΜΗΔ.* hic confusas esse.

Quædam ex Euripidis Medea citari quæ in ea non exstent, præter alios auctor est Hemsterhusius ad Hesychium v. *Ἀπαιώνιστον*. Nec mirum, cum Medææ historiam in tres fabulas distribuerit Euripides, quarum quamlibet sub Medææ nomine facili errore allegare potuerunt grammatici. Verba *ὦ θερμοβουλον*

Annotatio in Euripidis Medeam.

3

σπλάγγων, quæ in Medea occurrere dicit scholiastes ad Aristophanis Ach. 119. fortasse aut in Peliasin aut in Ægeο legebantur. Medæ enim personam in Ægeο fuisse clare docet scholiastes ad Med. 168. his verbis, τοῦ Εὐριπίδου μήτε ἐνταῦθα, μήτε ἐν τῷ Αἰγεί δηλώσαντος τὸν Ἄψυρτον ὀνομαστί. Cujus testimonium eo magis doleo a Musgravio prætermisum esse, quod ille nihil quidquam habuit quod de Ægei argumento moneret. Quæ fuerint Medæ partes in Ægeο, satis declarat Apollodorus I. 9, 28. §. 5. Μῆδεια δὲ ἦκεν εἰς Ἀθήνας, κάκει γαμηθεῖσα Αἰγεί, παῖδα γεννᾷ Μῆδον. ἐπιβουλεύουσα δὲ ὕστερον Θησεῖ, φυγὰς δὲ (f. ἐξ) Ἀθηῶν μετὰ τοῦ παιδὸς ἐκβάλλεται. Rem paullo aliter narrat Hyginus Fab. 26. ita tamen ut uterque scriptor facile ad eandem tragœdiam respicere potuerit. Tali argumento optime convenit Ægei Fr. VIII. Πέφυκε γὰρ πῶς παισὶ πολέμων γυνή | τοῖς πρόσθεν, ἢ ζυγεῖσα δευτέρα¹ πόσει. Hactenus hæc. Nunc de locis nonnullis in Medea singillatim dicendum.

v. 9. οὐδ' ἂν κτανεῖν πείσασα Πελιάδας κόρας | πατέρα, κατόκει τήνδε γῆν Κορινθίαν, | ξὺν ἀνδρὶ καὶ τέκνοισιν, ἀνδάνουσα μὲν | φυγῇ πολίταις, ὧν ἀφίκετο χθόνα, | αὐτὴ τε πάντα συμφέρουσ' Ἰάσονι.] Schol. τὸ δὲ ἀνδάνουσα, ὀρθῆ ἀντὶ δοτικῆς, ἀντὶ τοῦ ἀνδανούση. Scholiastes igitur non φυγῆ sed φυγῆ legisse videtur, quod longe melius, meo quidem iudicio. Ita noster infra v. 1217. κείνται δὲ νεκροὶ παῖς τε καὶ γέρον πατὴρ | πέλας, ποθεινὴ δακρύοισι συμφορά. Herac. 70. ἀμύνεθ'. ἰκέται δ' ὄντες ἀγοραίου Διὸς, | βιαζόμεσθα, καὶ στέφη μαιίνεται, | πόλει τ' ὄνειδος καὶ θεῶν ἀτιμία. Cicero de Oratore II. 66. *Ac verborum quidem genera quæ essent faceta, dixisse me puto: rerum plura sunt, eaque magis (ut dixi antea) ridentur, in quibus est narratio; res sane difficilis.* Ap- positionem appellant grammatici, e quorum numero consuli potest Matthiæ Gramm. Gr. §. 431². Eadem est ratio accusa-

1. Vulgo δευτέρω. Fr. I. legendum, Τίς σε μάτηρ (vulgo μάτερ) ἐν δεκάτῃ τόκον ἀνόμασε; Sensus est, *cujus mulieris filius es?* Hoc fragmentum et X. se invicem illustrant. Fr. VII. legendum, Ἡ πολὺ (vulgo Ἡπον) κρεῖσσον τῆς εὐγενίας | τὸ καλῶς πράσσειν. Eadem varietas in Or. 1083.

2. Hunc librum Anglice vel potius Latine redditum qui imprimendum curaret, nostris hominibus Græco sermoni studentibus nec Teutonice scientibus magnam utilitatem afferret, etiam si nihil de suo adderet.

4 *Annotatio in Euripidis Medeam.*

tivi, de quo Matthiæ §. 426. 1. §. 432. 4. Noster Or. 1103. Ἑλένην κτάνωμεν, Μενέλεω λύπην πικράν. Unde fingi potest talis versus, Ἑλένη τέθνηκε, Μενέλεω λύπη πικρά. Admisso φυγή, jam facile ratio redditur v. sequentis, αὐτή τε (αὐτή δὲ Beckius¹ consentiente Stobæo Serm. LXXIV. p. 441 = 325.) πάντα συμφέρουσ' Ἰάσονι, in quo αὐτή prorsus inutile erit, si ἀνδάνουσα ad Medeam referatur. Doctorum virorum conjecturis, φυλῆ (rectius φύλω), ψυχῆ, φυῆ, φύτλη, ὄργη, φύσει, occasionem dedit genitivus πολιτῶν, quem in dativum e Barnesii sententia primus mutavit Beckius. Genitivus retineri posset, si inter ἀνδάνουσα et πολιτῶν interposita legerentur verba ὦν ἀφίκετο χθόνα, sive præcederet ἀνδάνουσα, sive πολιτῶν. Prioris constructionis exemplum præbet noster Heracl. 68. κομίζων οὐπὲρ εἰς' Εὐρυσθέως. Id est, ut suo loco dixi, κομίζων (αὐτοῦς) Εὐρυσθεῖ, οὐπὲρ εἰσι (δοῦλοι). De altera consulendi Portus ad h. l. et Porsonus ad Or. 1645. Sed exempla quæ ad confirmandum genitivum πολιτῶν desiderantur, hujusmodi sunt, κομίζων Εὐρυσθέως οὐπὲρ εἰσι; vestra est urbem quam statuo. Si ita unquam locuti sunt tragici, servandum πολιτῶν. Sin minus, Porsono assentiendum, qui πολιτῶν ex scripturæ compendiis male intellectis ortum putat.

v. 21. βοᾷ μὲν ὄρκους, ἀνακαλεῖ δὲ δεξιᾶς | πίστιν μεγίστην, καὶ θεοὺς μαρτύρεται, | οἷας ἀμοιβῆς ἐξ' Ἰάσονος κυρεῖ. | κείται δ' ἄσιτος, σώμ' ὑφείσ' ἀλγηδόνι,] Opponuntur βοᾷ μὲν ὄρκους et κείται δ' ἄσιτος. Legendum igitur ἀνακαλεῖ τε. Hujus vitii, quo nullum in tragicorum scriptis frequentius, exempla jam ab aliis indicata vide vv. 196. 266. 562.

v. 30. ἦν μήποτε στρέψασα πάλλευκου δέρην, | αὐτὴ πρὸς αὐτὴν πατέρ' ἀποιμῶξη φίλον,] Cum de præsentī tempore sermo sit, legendum, nī fallor, ἀποιμῶξη. Quoties hæc permuentur, quid attinet dicere? Apud Sophoclem Ant. 311. scribendum ἀρπάξτε pro ἀρπάξτε, quod non est Atticum.

v. 41. ἦ καὶ τύραννον τὸν τε γήμαντα κτάνη,] Schol. Τυράννοις. τὸν Κρέοντα φησί. τὸ δὲ ἐξῆς, ἦ καὶ τύραννον τὸν τε γήμαντα κτάνη. δεινὴ γάρ. Repoue, τύραννον δὲ τὸν Κρέοντα φησί. Verba sunt a superioribus male divulsa, quod

1. In minore scilicet editione, anno MDCCXII. inchoata, quæ non ultra quatuor primas tragædias processit.

Annotatio in Euripidis Medeam. 5

sæpissime huic grammatico accidit. Creontem hic intelligi putant interpretes ad unum omnes. Quorum sententia si vera est, nulla omnino Creontis filiæ mentio est, quam Medæe multo majori odio quam patrem fuisse res ipsa satis declarat. Fieri non potuit quin rivali potius quam rivalis patri necem a Medea parari suspicata sit anus quæ hæc loquitur. Eam suspicionem Creonti in mentem venisse ostendunt ejus verba v. 284. Δέδοικά σ' (οὐδὲν δεῖ παραμπισχεῖν λόγους) | μή μοι τι δράσης παῖδ' ἀνήκεστον κακόν. Quapropter auctor sum ut vocabulum *τύραννον* posthac Anglice reddatur *the princess*. Ambiguitatem quodammodo tollunt verba *τόν τε γήμαντα*, quorum sensus est, *et qui eam in matrimonium duxit*. Verba *γήμας τύραννον* leguntur infra v. 873. Si Creontem significaret *τύραννον*, *τόν τε νεωστὶ γήμαντα* vel tale quid dixisset poëta. Hæc ratio si minus placet, legendum *τυράννους*, Creontem scilicet et filiam. Sed altera mihi melior videtur, tum ob alias caussas, tum quia pluralia *τύρανοι, κοίρανοι, βασιλῆς*, solum Creontem plerumque designant. Vide vv. 140. 454. 456. 459. 871. 930. 1127. 1296. Ceterum Aldi scripturam *τυράννων* memorare oblitus est Porsonus.

v. 48. Παλαιὸν οἴκων κτῆμα δεσποίνης ἐμῆς,] Vertit Ennius, monente Porsono, *Antiqua herilis fida custos corporis*. His verbis significetur *nutrix*, necne, judicent lectores. Hoc autem in me recipere possum, nihil esse in Græca fabula, unde colligi possit hanc anum Medæe nutricem fuisse. Scholiastes bis eam *γραῦν* appellat, quater *πρεσβῦτιν*, nunquam *τροφόν*. Repone igitur, si tanti est, ΘΕΡΑΠΙΑΙΝΑ pro ΤΡΟΦΟΣ. Contrarius huic error est in *Andromacha*, ubi *Hermiones* *nutrix* *Θεράπαινα* appellatur. Nutricem esse ostendunt illa *τέκνον* et ὦ παῖ, ab anu nostra nunquam usurpata.

v. 49. τί πρὸς πύλαισι τήνδ' ἄγους' ἐρημίαν | ἔστηκας, αὐτῇ θρεομένη σαυτῇ κακά ;] Ex quatuor quas vidi Porsonianæ recensione editionibus, Cantabrigiensi scilicet, duabus Lipsiensibus et Londinensi¹, vitium typographicum *αὐτῇν* pro *αὐτῇ* exhibent Lipsiensis prior et Londinensis. Lipsienses editiones curavit Schæferus, ipso fatente Meletem. Crit. p. 66. Quis Londinensis curam habuerit, equidem ignoro, neque hunc errorem

1. His non annumero minutam Schæferi editionem, qui in quatuor primis fabulis Porsonum, in reliquis Musgravium secutus est.

6 *Annotatio in Euripidis Medeam.*

indicassem, nisi periculum esset ne semel iterumque admissus in plures deinceps editiones manaret. Sic v. 248. τιν' sine accentu habent omnes editiones¹ jam inde ab Hervagiana tertia.

v. 53. χρῆστοῖσι δούλοις ξυμφορὰ τὰ δεσποτῶν | κακῶς πιτυοῦντα, καὶ φρενῶν ἀνθάπτεται.] Solus Matthiæ πιτνόντα. Idem tamen πιτυοῦντ' v. 1267. ubi omnes ante Brunckium excepto Lascari πιτνόντ' habent. Priore loco πίπτοντα Stobæus, πίτνοντα Eumathius, monente Porsono. Hanc veram esse scripturam monui ad Heracl. 77. Corrigendi accentus vv. 1192. 1202. 1253. 1283. Recte omnes πιτνόντων v. 859.

v. 56. ὡσθ' ἴμερός μ' ὑπῆλθε γῆ τε κούρανῶ | λέξαι μολοῦσαν δεῦρο, δεσποίνης τύχας.] Theognetus apud Athenæum p. 104. C. πεφιλοσόφηκας γῆ τε κούρανῶ λαλῶν, | οἷς οὐθέν ἐστιν ἐπιμελές τῶν σῶν λόγων.

v. 62. Τί δ' ἐστίν, ὦ γεραῖε; μὴ φθόνει φράσαι.] Æschylus Theb. 486. κόμπαζ' ἐπ' ἄλλω, μηδέ μοι φθόνει λέγων. An λέγειν?

v. 66. Ἦκουσά του λέγοντος, οὐ δοκῶν κλύειν.] *Simulans me non audire.* De hac potestate verbi δοκεῖν vide Valckenarium ad Hippol. 462. BRUNCK. Exemplis adde μαινέσθαι δοκῶν, *pretending to be mad*, apud Aristophanem Ran. 564.

v. 67. πεσσοὺς προσελθῶν, ἔνθα δὴ παλαιότεροι | θάσσουσι,] Παλαιάτατοι, quod a Brunckio expulsum revocarunt Zimmermannus et Matthiæ, merus est librarium error, de quo Hermannus ad Vigerum nn. 56. 57. Idem fortasse dicendum de ἀσφαλέστατα v. 741. Apud Tyrtaeum III. 5. χαριέστατος exhibit ed. Stobæi Trincavelliana, monente Gaisfordio.

v. 84. Τίς δ' οὐχὶ θνητῶν; ἄρτι γινώσκεις τόδε,] Γινώσκει [γινώσκει] contra MSS. plerisque in edd. quasdam irrepsit — Sed γινώσκει C. Non igitur error typographicus, ut putat Musgravius. PORSON. Lascaris, Aldus, Hervagius ed. prima, Brubachius, τίς δ' οὐχὶ θνητῶν, (θνητῶν. L.) ἄρτι γινώσκεις τόδε, (τόδε. L. B.) &c. Hervagiana secunda ex emendatione,

1. Verbis omnes editiones similibusque brevitate causa passim utor, cum addere debeam, *quarum usurpandarum mihi copia fuit.* Inter alias, velim sciat lector, neque Lascaris neque Brubachii editionem a me inspectam esse. Si quid a Porsono alisque prætermissum ex his editionibus affero, id mecum ab amico communicatum est, qui eas duobus tribusve locis meo rogatu inspexit. (τιν' Lasc. Brub.)

Annotatio in Euripidis Medeam.

7

τίς δ' οὐχὶ θνητῶν ἄρτι γινώσκει τόδε, &c. Itaque ceteræ omnes ante Musgraviū. Fuisse apud veteres qui hanc scripturam amplexi essent, diserte testatur scholiastes, cujus testimonio uti debuit Musgravius. Cum ἄρτι in hac scriptura sensum minus commodum præberet, versum ita refinxerunt histriones: τίς δ' οὐχὶ θνητῶν τοῦτο γινώσκει σαφῶς. Histrionum audaciam sæpe reprehendunt veteres grammatici in scholiis allegati. De qua re vide Valckenarium ad Phœn. 1286.

v. 85. ὡς πᾶς τις αὐτὸν τοῦ πέλας μᾶλλον φιλεῖ,] Scripsit Euripides τῶν πέλας, ut legisse videtur scholiastes. Ita Æschylus Prom. 335. Suppl. 388. Eum. 416. 507. Sophocles Œd. C. 803. Ant. 479. Aj. 1151. Phil. 340. El. 551. Aloadis VIII. 3. Euripides Hipp. 441. Heracl. 2. Hel. 739. 921. Ion. 1248. Herc. 192. 591. 730. Alcmena XII. 1. Bellerophonte XXIII. 1. Dictye XIV. 3. Rhadamantho II. 6. Incert. CCXIV. Eodem sensu reperitur τῶν πλησίον apud nostrum Hec. 982. Σῶσόν νυν αὐτὸν, μηδ' ἔρα τῶν πλησίον¹. Ubi varietas a Porsono memorata τοῦ πλησίον meam emendationem confirmare videtur. Bis apud Theognidem legitur τὸν πλησίον, vv. 221. 611. Qui τὸν πέλας dixerit veterem et probatum scriptorem nullum reperio, præter Herodotum III. 142. ἐγὼ δὲ τὰ τῷ πέλας ἐπιπλήσω, αὐτὸς κατὰ δύναμιν οὐ ποιήσω. Ubi Atticus scriptor, ni fallor, dixisset τοῖς πέλας.

v. 86. οἱ μὲν δίκαιος, οἱ δὲ καὶ κέρδους χάριν,] Noster Herc. 633. πάντα τὰνθρώπων ἴσα. | φιλοῦσι παῖδας οἱ τ' ἀμείνονες βροτῶν, | οἱ τ' οὐδὲν ὄντες. Pro φιλοῦσι παῖδας finge poëtam dixisse φιλοῦσ' ἑαυτοῦς, et hujus loci sententiam habebis, qui Musgravio Brunckioque ita obscurus visus est, ut ille versum excidisse, hic hunc ipsum spurium esse crediderit. Probos etiam homines suæ rei studere auctor est Sophocles Œd. C. 309. τίς γὰρ ἐσθλὸς οὐχ' αὐτῷ φίλος; Passim autem sistuntur δίκη et κέρδος tanquam sibi contraria. Vide Heracl. 2. Hypsip. VI. Κακοῖς τὸ κέρδος τῆς δίκης ὑπέρτερον.

v. 87. εἰ τοῦσδε γ' ἐννής οὐνεκ' οὐ στέργει πατήρ;] Eī hic ἐπεὶ, quandoquidem, significare monent Reiskius et Brunckius. Alii aliter interpretantur. Nemo autem animadvertit, saltem

1. Notanda ellipsis articuli haud ubivis obvia, τῶν πλησίον pro τῶν τῶν πλησίον.

nemo monuit, Euripidem, si εἰ dixisset, scripturum fuisse, εἰ τοῦσδε γ' εὐνῆς ἕνεκα μὴ στέργει πατήρ. Quærenda igitur alia particula, quæ et meliorem sensum reddat, et negativam οὐ sine solœcismo sibi subjici patiatur. Scribendum καὶ constat ex simili errore in Hipp. 1007. καὶ δὴ τὸ σῶφρον τοῦμόν οὐ πείθει σ' ἴσως. Ubi εἰ δὴ omnes edd. ante Musgravium, κεί μὴ pessime Valckenarius et Brunckius. Καὶ nostro loco est εὐεν σο.

v. 122. τὸ δ' ἄρ' εἰθίσθαι ζῆν ἐπ' ἴσοισιν | κρείσσον. Τὸ γὰρ edd. et MSS. Mutavit Brunckius. PORSON. Schol. Τὸ γὰρ εἰθίσθαι. ὁ γὰρ ἀντὶ τοῦ δέ. Matthiæ τὸ γὰρ, ut vulgo. Idque satis defendunt Marklandi verba ad Suppl. 8. Infra v. 573. γὰρ defendi potest e Phœn. 1620.

v. 127. τὰ δ' ὑπερβάλλοντ' | οὐδένα καιρὸν δύναται θνατοῖς. Explicant plerique quasi sensus sit, ὁ μέγας ὄλβος οὐ μόνιμος ἐν βροτοῖς, tritissima sententia. Hos reprehendit Brunckius, ipse reprehensus ab Hermanno Dissert. de Ellipsi et Pleonasmō p. 131. qui interpretatur, οὐδέν καιρῖον δύναται, vereor ut recte. Οὐδένα καιρὸν est οὐκ εἰς καιρὸν, ἀκαιρῶς. Noster Hel. 486. καιρὸν γὰρ οὐδέν ἦλθες, i. e. *intempestive enim accessisti*. Nostro loco non est *intempestive*, sed *immoderate, supra modum*. De qua significatione si quis dubitat, consulat lexicographos, præcipue H. Stephanum v. Καρός¹. Δύναται est ἰσχύει, σθένει, ut alibi passim. Verba igitur οὐδένα καιρὸν δύναται θνατοῖς significant *plus æquo valent mortalibus*, i. e. *potentiores quam expedit reddunt homines*, ad tempus scilicet. Pergit enim poëta, μείζους δ' ἄτας, ὅταν ὀργισθῆ | δαίμων, οἴκοις ἀπέδωκεν.

v. 131. Ἐκλυον φωνάν, ἔκλυον δὲ βοάν | τᾶς δυστάνου Κολχίδος. | οὐδὲ πω ἦπιος. ἀλλ' ὦ γεραῖα. Post Κολχίδος fortasse excidit οἰκτρᾶν. Οἰκτρὸν ἰάλεμον dixit noster Suppl. 281. οἰκτρᾶν ἀνδάν Sophocles El. 193. ὅπα ibid. 1067. Homerus Od. Δ. 420. οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὅπα Πριάμοιο θυγατρὸς.

1. Euripides Iph. T. 414. φίλα γὰρ ἐλπίς ἐγένετ' ἐπὶ | πῆμασι βροτῶν, ἄπληστον ἀνθρώποις | ὄλβον βάρος, οἳ φέρονται | πλανήτες ἐπ' οἶδμα, πόλεις τε βαρβάρους περῶντες, | κεινὰ δόξα. γνώμα | τοῖς μὲν ἀκαιρος ὄλβον, | τοῖς δ' εἰς μέσον ἤκει. (Ita, aut non multo secus, legendum videtur. In stropha legendum v. 403. ἔβασαν, ἔβασαν, ἀμικτον αἶαν, ἔνθα κουρα | Δία τέγγει βωμῶν | καὶ περικίονας ναῖοὺς αἶμα βρότειον.) Significat γνώμα ἀκαιρος ὄλβον, ni fallor, *cupido immodica divitiarum*.

Annotatio in Euripidis Medeam.

9

v. 134. λέξον. ἐπ' ἀμφιπύλου γὰρ ἔσω | μελάθρου βοᾶν
ἐκλυον. | οὐδὲ συνήδομαι, γύναι, | ἄλγεσι δώματος.] Si
metrum dactylicum est, quod affirmare nolim, legendum γόον
ἐκλυον et ᾧ γύναι. Βοᾶν e v. 131. facile irrepere potuit.
Γόον in re simili habet noster Alc. 88. Suppl. 87. (ubi legen-
dum γόον τ') El. 1211. Quod ad ᾧ γύναι attinet, sæpius,
fateor, ᾧ male addunt quam omittunt librarii. Omittunt tamen
haud raro. Vide nostrum Ion. 415. 925.

v. 138. ἐπεὶ μὴ φίλια κέκρανται.] Dixisset Euripides, ut
mihi videtur, ἐπεὶ οὐ φίλια κέκρανται. Reponendum igitur,
Porsono non invito, ἐπεὶ μοι φιλία κέκραται, ex quo amicitia
mihi cum hac domo intercessit. Saltem legendum ἐπεὶ μοι, in quo
consentiunt quatuor codices, liber Puteani, et ed. Lascaris.

v. 139. Οὐκ εἰσὶ δόμοι. φροῦδα γὰρ ἦδη | τὰδ'. ὁ μὲν γὰρ
ἔχει λέκτρα τυράννων. | ἢ δ' ἐν θαλάμοις τάκει βιοτὰν |
δέσποια,] Φροῦδα γὰρ ἦδη τὰδ' pro φροῦδα τὰδ' ἦδη solus
Porsonus, idque ex conjectura, appositis scholiastæ verbis: ἀπὸ
δὲ ἀρσενικοῦ εἰς οὐδέτερον μετέστη. φροῦδα γὰρ τὰδε. τὰ
οἰκήματα λέγει. Distinguendum, φροῦδα γὰρ τὰδε, τὰ οἰκή-
ματα λέγει. Γὰρ ipsius est grammatici, ut alibi passim. Ita
v. 56. οὐρανὸν γὰρ λέγει νῦν τὸν ἀέρα. v. 67. πεσσούς γὰρ νῦν
τοὺς τόπους τῶν κυβευτῶν. v. 120. τὸ γὰρ πολλὰ ἀντὶ τοῦ ἐπὶ
πολύ. v. 127. τὸ γὰρ λῶστα, ἀντὶ τοῦ λῶστον. v. 176. ὀμφὴν
γὰρ νῦν τὴν φωνὴν λέγει. v. 764. εἰς ὁδὸν γὰρ, ἀντὶ τοῦ, εἰς
τὴν τῆς νίκης ἀρχὴν ἐληλύθαμεν. v. 906. τὸ γὰρ παρεμπολᾶν
ἀντὶ τοῦ κερδαίνειν τίθεται. Non igitur scholiastæ auctoritate
nititur φροῦδα γὰρ ἦδη τὰδ'. Omnes præter Porsonum
φροῦδα τὰδ' ἦδη, ut jam dixi, cum plena distinctione. Deinde
ὁ μὲν γὰρ ἔχει δῶμα τυράννων omnes ante Brunckium, præter
Lascarin et Musgravium, qui λέκτρα τυράννων dederunt.
Musgravii conjecturam, τὸν μὲν γὰρ ἔχει λέκτρα τυράννων,
adoptarunt Brunckius et Zimmermannus. Rectius Beckius, imo
omnino recte, mea quidem sententia, τὸν μὲν γὰρ ἔχει δῶμα
τυράννων. Sed rectius, opinor, inquit Porsonus, *sercabitur
nominativus, ut ὁ μὲν et ἢ δὲ accuratius opponantur.* Mutatio
casus, si opus esset, sexcentis exemplis defendi posset, e quibus
unum tantum afferam. Noster Or. 1399. τῷ μὲν ὁ στρατη-
λάτας πατὴρ ἐκλήζετο. | ὁ δὲ παῖς Στροφίου, κακόμητις ἀνὴρ.
Quod addit Porsonus, Jasonem rectius dici ἔχειν quam ἔχεσθαι,
verissimum est, si legatur λέκτρα. Sin autem legatur δῶμα,

10 *Annotatio in Euripidis Medeam.*

Creontis regia rectius Jasonem habere dicitur, quam ab eo haberi. Utrum exhibeant scripti codices, incertum est. Tacent enim de hac varietate Musgravius et Brunckius. Sed fac omnes λέκτρα exhibere, quis nescit quoties contra omnes fere codices et Lascarin veram scripturam dederit Aldus? Vide vv. 217. 425. 480. 491. 509. 543. 656. 741. 812. 906. 925. 1050. Ceterum Matthiæ, nescio quo auctore, *χω̄ μὲν γὰρ ἔχει λέκτρα τυράννων* scripsit. Malim, *καὶ ὁ μὲν γὰρ ἔχει*. Vide Hippol. 246. Iph. A. 5. 15. El. 1317. Sed particulas *καὶ μὲν γὰρ* ita conjunctas in tragicorum scriptis non inveni.

v. 148. Ἄϊες, ὦ Ζεῦ, καὶ γὰρ, καὶ φῶς, | *ἰαχὰν, οἶαν ἄ δύστανος | μέλπει νύμφα;*] His verbis respondent v. 174. Πῶς ἂν ἐς ὄψιν τὰν ἀμετέραν | ἔλθοι, μύθων τ' ἀνδαθέντων | *δέξαιτ' ὀμφάν;* Si certum esset *ἰαχὰν* mediam apud Atticos semper producere, facile reponi posset *ἄχὰν*, ut monui ad Heracl. 752. Sed *ἰαχὰν* defendit Electræ v. 707. *κάρυξ ἰάχει βάθροις*, cui respondet v. 721. *πέισας ἄλοχον φίλαν*. Ubi gratum mihi fecisset Euripides, si *ἄκοιτιν* scripsisset. Verum in hac voce, ut in *φάρος* aliisque quibusdam, nonnihil licentiæ poetis Atticis concedendum videtur. Participium *διαλακήσασα* tertiam producit apud Aristophanem Nub. 410. Subjunctivus *λακήσης* primam corripit Pac. 382.

v. 151. τί σοι (τί τοι edd. Lips.) ποτέ τᾶς ἀπλάστου | *κοίτας ἔρος, ὦ ματαία, | σπεύσει θανάτου τελευτάν; | μηδὲν τόδε λίσσου.*] Idem ordo versiculorum infra vv. 435—438. Recte Matthiæ *τίς σοι*, ut vulgo. Scholiastes legisse videtur, *τίς σοι ποτέ τᾶσδ' ἀπλήστου κοίτας ἔρος*. Fluctuant libri inter *ἀπλήστου* et *ἀπλάστου*, quorum hoc fortasse nimis Doricum est. Sed nescio an scripserit poëta *τᾶς ἀπλάτου κοίτας*, eodem sensu quo *τᾶς ἀνάνδρου κοίτας* v. 435. *Ἀπλατον* proprie est id cui nemo *πελάζει*, *πλάθει*, sive *πλησιάζει*. Soph. Trach. 17. *πρὶν τῆσδε κοίτης ἐμπελασθῆναί ποτε*. Idem Phil. 677. Ixionem appellat *τὸν πελάταν λέκτρων ποτέ τῶν Διός*. Ἄπλατον pro ἄπλαστον tragico Rhés. 310. reddidit Piersonus ad Mœrin p. 25. Solennis est hæc varietas.

v. 157. *κείνω τόδε μὴ χαράσσω. | Ζεὺς σοι τόδε συνδικάσει.*] Τάδε [v. 158.] Ald. Τόδε ex A. L. Brunckius, PORSON. Male, cum tantillo intervallo præcedat alterum *τόδε*. Scribendum etiam *συνδικήσει*, monente Musgravio. Scholiastes mendose *σὺν δίκη*, ita tamen ut *συνδικήσει* potius quam *συνδικάσει* legisse